

(สำเนา)

เลขที่รับ ๘/๒๕๕๑ วันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๗๓๖

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ.

ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมัคร สุนทรเวช

(นายสมัคร สุนทรเวช)

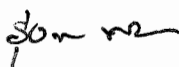
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

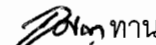

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ทาน

ตรวจ

ร่างที่ สกค. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๒๖๐/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุมประพฤติ
พ.ศ. ...

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันกรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานหลักเกี่ยวกับการคุมประพฤติ ทั้งในชั้นการพิจารณาคดี และชั้นหลังการพิพากษาคดีของศาล ซึ่งเป็นภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้น ยังมีภารกิจใหม่ในการคุมประพฤติผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ผู้ได้รับการพักการลงโทษ และการลดวันต้องโทษจำคุก การตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามกฎหมาย ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การจัดให้มีการทำงานบริการสังคม การดำเนิน กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การให้การสงเคราะห์ การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน อาชญากรรม และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและจะมีการคุมประพฤติขึ้นก่อนการพิจารณาคดีของศาล อีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของกรมคุมประพฤติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีกฎหมาย รองรับ ภารกิจใหม่นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติคุ้มครองประพฤติ

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองประพฤติ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองประพฤติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การคุ้มครองประพฤติ” หมายความว่า การสืบเสาะและพินิจ และการคุ้มครองความประพฤติของผู้ถูกคุ้มครองประพฤติให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ รวมทั้งการใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

“การสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจเพื่อประมวลข้อเท็จจริง จัดทำรายงานและความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ

“ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่นซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้เข้าสู่กระบวนการสืบเสาะและพินิจของ พนักงานคุ้มครองประพฤติ

“การคุ้มครองความประพฤติ” หมายความว่า การควบคุมและสอดส่องผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

“ผู้ถูกคุมความประพฤติ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่นที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ กำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่กฎหมายบัญญัติภายใต้การคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติ

“การทำงานบริการสังคม” หมายความว่า การทำงานเพื่อสังคมโดยไม่มีค่าตอบแทน เพื่อเป็นการแก้ไขฟื้นฟู หรือเพื่อเป็นการชดเชยความเสียหาย และให้หมายความรวมถึงการทำกิจกรรมบริการสังคมตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติ และการทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญาคด้วย

“ผู้ประสานงาน” หมายความว่า พนักงานคุมประพฤติ หรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติให้ทำหน้าที่จัดให้มีกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

“สำนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดและสำนักงานคุมประพฤติประจำศาล แล้วแต่กรณี

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุมประพฤติ

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัครคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติและผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

“ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมคุมประพฤติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานคุมประพฤติ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการคุมประพฤติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุมประพฤติประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายเป็น รองประธานกรรมการ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมการจัดหางาน ผู้แทนกรมการแพทย์ ผู้แทนกรมพระ ชรรณมูญ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้แทนกรมสุขภาพจิต ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนกรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินหกคน ซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน ด้านกฎหมาย ด้านอาชีวศึกษา ทักษะวิทยาหรืองานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานคุมประพฤติ เป็นกรรมการ และให้อธิบดีเป็น กรรมการและเลขานุการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณและ มาตรการต่างๆ ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

(๔) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำผิด

(๕) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานคุมประพฤติ

(๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ปลัดกระทรวงยุติธรรมให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่
มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา
ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน
เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำความ
ในมาตรา ๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

มาตรา ๑๑ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติ
ตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

- (๑) สืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา
การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด เหตุอันควรปรานี รวมถึง
การทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปรับปรุงตนเองตลอดจนความต้องการ
ของบุคคลเกี่ยวกับวิธีการคุ้มครองความประพฤติ
- (๒) สอดส่อง ติดตาม สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ ตักเตือน ผู้ถูกคุมความประพฤติ
ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข และสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองได้เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม
และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด
- (๓) แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ได้รับการสงเคราะห์เพื่อให้การสงเคราะห์
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้ตกลงกับผู้ถูกคุมความประพฤติ เพื่อประโยชน์ในการคุมความประพฤติ

(๕) พิจารณาส่งตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และผู้ได้รับการสงเคราะห์ ให้แพทย์ตรวจสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ หรือส่งตัวไปบำบัดรักษาการติดยาเสพติด ความบกพร่องทางกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น

(๖) จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ เช่น ถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ ตรวจร่างกาย รวมทั้งสั่งหรือจัดให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รับการตรวจหรือทดสอบว่ามียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ ทั้งนี้ การตรวจหรือทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๗) เรียกผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ เข้ารับการอบรมความรู้ และทักษะต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ทั้งนี้ อาจเชิญบุคคลในครอบครัวของบุคคลดังกล่าวเข้าร่วมฟังการอบรมด้วยก็ได้

(๘) ในกรณีที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือผู้ได้รับการสงเคราะห์ที่เป็นเด็กหรือเยาวชนให้มีการให้คำแนะนำแก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนดังกล่าวพักอาศัยอยู่ด้วย เกี่ยวกับการเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และการใดๆ ที่จำเป็นและเหมาะสม รวมถึงลดถึงการปรับปรุงตนเองของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนดังกล่าวพักอาศัยอยู่ด้วย

(๙) มอบหมายและกำกับดูแลให้อาสาสมัครคุมประพฤติ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๑๐) รายงานให้คณะกรรมการพักการลงโทษหรือคณะกรรมการลดวันต้องโทษจำคุกที่มีคำสั่งทราบเมื่อนักโทษเด็ดขาดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการต่อไป

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ ที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หรือผู้ถูกคุมความประพฤติอาศัยหรือทำงาน และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) เรียกบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีทีระบุไว้ในมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) มาพบและให้ถ้อยคำ

(๓) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีทีระบุไว้ในมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒)

มาตรา ๑๓ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการหรือประสานงานเพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์การภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้กรมคุมประพฤติจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และบุคคลที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายมีคำสั่งให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานคุมประพฤติ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย โดยให้คำนึงถึงความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๑๕ ให้มีผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติดำเนินงานหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติตามที่อธิบดีมอบหมาย

ให้อธิบดีแต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ให้อาสาสมัครคุมประพฤติช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติและผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ ตามที่อธิบดีมอบหมาย

ให้รัฐมนตรีหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีแต่งตั้งและถอดถอนอาสาสมัครคุมประพฤติ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ และอาสาสมัครคุมประพฤติ แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ และผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ หรือผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยหรือภาษาไทยท้องถิ่นได้ และไม่มีล่ามให้จัดหาล่ามให้

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้และไม่มีล่ามให้จัดหาล่ามภาษามือหรือล่ามที่สามารถสื่อความหมายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร

ให้กรมคุมประพฤติจัดหาล่ามตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้โดยมิชักช้า

ให้จ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามที่จัดหาให้ตามมาตรา นี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

การสืบเสาะและพินิจและการคุมความประพฤติ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นดำเนินการส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติภายในสามวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง

เมื่อจะมีการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุกให้นักโทษเด็ดขาด ให้กรมราชทัณฑ์ส่งหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว

มาตรา ๒๑ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อได้รับคำสั่งตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอาจร้องขอต่อ ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ตามมาตรา ๒๐ เพื่อสั่งให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

เมื่อได้รับหนังสือตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือ

หลักเกณฑ์ และวิธีการ เกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่งให้ดำเนินการคุมความประพฤติ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว

ให้พนักงานคุมประพฤดิชี้แจงให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทราบถึงเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติพร้อมกับสิทธิของผู้ถูกคุมความประพฤติด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร รวมทั้งแจ้งผลที่จะได้รับการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขให้ทราบด้วย

ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติตามวรรคสองเป็นเด็กหรือเยาวชน จะต้องมีบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำแผนการคุมความประพฤติและแผนการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละราย โดยให้ผู้ถูกคุมความประพฤติมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย

ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติเป็นเด็กหรือเยาวชน ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับแผนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามคำสั่งศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบถึงเหตุการณดังกล่าว และแก้ไขฟื้นฟูเท่าที่จะสามารถกระทำได้ก่อน หากไม่อาจดำเนินการเพื่อการคุมความประพฤติต่อไปได้หรือควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ให้รีบรายงานต่อศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจโดยเร็ว

มาตรา ๒๕ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และผู้ได้รับการสงเคราะห์ พึงได้รับการให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรม การบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติด การทำงาน บริการสังคม การศึกษา การฝึกอาชีพ การประกอบอาชีพ ตลอดจนการสงเคราะห์อื่นๆ ตามความจำเป็น

หมวด ๔

การทำงานบริการสังคม

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคม หรือกรณีที่พนักงานคุมประพฤติเห็นควรให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคม ให้พนักงานคุมประพฤติจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

การจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมอย่างหนึ่งอย่างใด ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาจากฐานความผิด พฤติกรรม ความร้ายแรงแห่งการกระทำผิด และเงื่อนไขการคุมความประพฤติที่กำหนด โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ความรู้ และความสามารถของผู้ถูกคุมความประพฤติ ทั้งนี้ งานที่จัดให้ทำจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

การจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลอื่นใด ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความสะดวก และระยะเวลาเดินทางระหว่างที่พักอาศัยของผู้ทำงานบริการสังคมกับสถานที่ทำงานบริการสังคม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ องค์กรเอกชน หรือบุคคลผู้ควบคุมดูแลการทำงานบริการสังคมของผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัวในบรรดาความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการควบคุมการทำงานบริการสังคมนั้น เว้นแต่เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจ หรือ โดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากกรมคุมประพฤติ

หมวด ๕

กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

มาตรา ๒๘ กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์เป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่ให้ความสำคัญกับการบรรเทาผลร้าย หรือการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการกระทำ ความผิด โดยการชดใช้เยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและชุมชน การสร้างความสำนึกผิดและความรับผิดชอบของผู้กระทำผิดในการกระทำของตน และการให้ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และสมาชิกของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมได้ร่วมกันหาวิธีการในการแก้ไขปัญหา

ให้สำนักงานคุมประพฤติดำเนินการดำเนินการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์
ในหมวดนี้

มาตรา ๒๘ ในระหว่างการคุมประพฤติเมื่อผู้เสียหาย หรือผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หรือผู้ถูกคุมความประพฤติ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการดำเนินกระบวนการยุติธรรม เจริญสมานฉันท์และอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้ผู้ประสานงานพิจารณาจัดให้มีการระบวนการดังกล่าว

มาตรา ๓๐ ให้ผู้ประสานงานเป็นผู้ทำหน้าที่จัดให้มีการประชุม กำหนดตัวบุคคล ที่จะเข้าร่วมประชุม ดำเนินการประชุม และดำเนินการอื่นใดตามกระบวนการยุติธรรม เจริญสมานฉันท์

ผู้ประสานงานที่ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่สังกัดกรมคุมประพฤติ และบุคคลที่เข้าร่วมประชุม ให้ได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ ให้ผู้ประสานงานมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะ และพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และสมาชิกของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรม ในการประชุมเพื่อทำความตกลงร่วมกัน เช่น การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้อง การตกลงกันเกี่ยวกับการชดใช้ความเสียหาย การสร้างความสัมพันธ์ปรองดองกันในครอบครัวและชุมชน การส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาในชุมชน หรือหน้าที่อื่นที่จำเป็นเพื่อก่อให้เกิดความสมานฉันท์

ในกรณีที่สามารถตกลงกันได้ ให้จัดทำบันทึกข้อตกลงไว้เป็นหลักฐาน แล้วอ่านให้ผู้เข้าร่วมประชุมตามวรรคหนึ่งฟัง และลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

หากไม่สามารถตกลงกันได้ ให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานและแจ้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการทำข้อตกลงกันและพนักงานคุมประพฤติเห็นสมควร จะเสนอให้ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ กำหนดเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการคุมความประพฤติก็ได้

มาตรา ๓๓ ในระหว่างการคุมประพฤติ หากผู้เสียหาย หรือผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หรือผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงตามมาตรา ๓๒ หรือมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ผู้ประสานงานอาจจัดให้มีการดำเนินกระบวนการยุติธรรมเจริญสมานฉันท์อีกครั้งได้ เมื่อได้รับการร้องขอ

หมวด ๖

การสงเคราะห์

มาตรา ๓๔ การให้การสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นความรับผิดชอบของ รัฐในการช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขฟื้นฟู หรือการดำเนินการใดๆ แก่ผู้สมควรได้รับการสงเคราะห์ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้และเพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการของบุคคลนั้น

การบริหารจัดการ การกำหนดมาตรฐานการสงเคราะห์ รวมทั้งรายละเอียด
ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้กรมคุมประพฤติพิจารณาให้การสงเคราะห์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ
- (๒) ผู้ถูกคุมความประพฤติ และผู้พ้นจากการคุมความประพฤติ
- (๓) ผู้อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
และผู้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- (๔) ผู้อยู่ระหว่างการทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับ
- (๕) ผู้ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษหรือได้รับพระราชทานอภัยโทษ
- (๖) เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นจากการฝึกอบรมตามคำพิพากษา
แล้ว
- (๗) ผู้พ้นจากการถูกกักขังแทนค่าปรับหรือพ้นจากการทำงานบริการสังคม
แทนค่าปรับ
- (๘) บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูและการสงเคราะห์ตาม
พระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งและขุบเลิก บ้านสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด โดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ให้บ้านสงเคราะห์ผู้กระทำความผิดที่ได้จัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด
กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่เห็นสมควรให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษากำหนดให้สถานที่อื่นใดเป็นสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด
นอกเหนือจากบ้านสงเคราะห์ผู้กระทำความผิดได้ และให้สำนักงานคุมประพฤตินำหน้าที่ให้การสนับสนุน
การปฏิบัติงานตามความเหมาะสมกับสถานที่ดังกล่าว

หมวด ๗

กองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

มาตรา ๓๘ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนป้องกันอาชญากรรม
และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด” เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม แก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์
ผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ เงินหรือทรัพย์สินอื่นของกองทุนให้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟู ทำงานบริการสังคมและสงเคราะห์ผู้กระทำผิด
๒. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม การแก้ไขฟื้นฟู และการดำเนินงานยุติธรรมเชิงสมานฉันท์
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริม การศึกษา วิจัย และพัฒนา การแก้ไขฟื้นฟูและการป้องกันอาชญากรรม

เงินกองทุนอาจใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนได้

มาตรา ๔๐ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือ

โดยนิติกรรม

- (๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๔๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคน ในจำนวนนี้ต้องมีผู้เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม หรือการแก้ไขฟื้นฟู สองคน และการเงิน อีกหนึ่งคนเป็นกรรมการและให้รองอธิบดีซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

อธิบดีจะแต่งตั้งข้าราชการ ในกรมคุมประพฤติไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๔๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับ แก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่บริหารกองทุน พิจารณาอนุมัติ การจ่ายเงิน เพื่อการป้องกันอาชญากรรม แก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิด การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน การบัญชี และรายงานสถานะ

การเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

มาตรา ๔๕ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวนห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเงิน การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดหรือการป้องกันอาชญากรรม

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมคุมประพฤติเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๖ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนและการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานของกองทุนพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ
- (๓) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดขัดขวางมิให้พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๑๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร ไม่ยอมให้ถ้อยคำตามที่พนักงานคุมประพฤติ สอบถามตาม มาตรา ๑๒ (๑) หรือไม่มาพบหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำตาม มาตรา ๑๒ (๒) หรือไม่ยอมส่งพยานหลักฐานตาม มาตรา ๑๒ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองประพตติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองประพตติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันกรมคุ้มครองประพตติเป็นหน่วยงานหลักเกี่ยวกับการคุ้มครองประพตติ ทั้งในชั้นการพิจารณาคดี และชั้นหลังการพิพากษาคดีของศาลซึ่งเป็นภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกิจใหม่ในการคุ้มครองประพตติผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ผู้ได้รับการพักการลงโทษ และการลดวันต้องโทษจำคุก การตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การจัดให้มีการทำงานบริการสังคม การดำเนินกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การให้การสงเคราะห์ การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และจะมีการคุ้มครองประพตติในชั้นก่อนการพิจารณาคดีของศาลอีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของกรมคุ้มครองประพตติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีกฎหมายรองรับภารกิจใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองประพตติ พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ คณะกรรมการคุ้มครองประพตติ

กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองประพตติประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ โดยมีหัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจำนวนสิบห้าคนเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งไม่เกินหกคน มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการต่างๆ ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ การออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และนโยบายเกี่ยวกับกองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด รวมทั้งให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับการบริหาร และการดำเนินงานคุ้มครองประพตติ (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

๒.๒ อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติให้ครอบคลุมภารกิจของกรมคุมประพฤติทั้งหมดนอกจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่น ตลอดจนกำหนดให้มีผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ เพื่อช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติตามที่อธิบดีมอบหมาย และให้มีอาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติและผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติตามที่อธิบดีมอบหมาย โดยให้พนักงานคุมประพฤติและผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

๒.๓ การสืบเสาะและพินิจและการคุมความประพฤติ

(๑) กำหนดบุคคลผู้มีหน้าที่ส่งคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจให้ชัดเจน ทั้งกรณีการสืบเสาะและพินิจตามคำสั่งศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ และการสืบเสาะและพินิจเพื่อประกอบการพิจารณาพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุก ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ รวมทั้งกำหนดให้มีการส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับคำสั่ง เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ (ร่างมาตรา ๒๐)

(๒) กำหนดบุคคลผู้มีหน้าที่ส่งคำสั่งให้คุมความประพฤติไว้ให้ชัดเจน และกำหนดให้บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ เข้าร่วมฟังคำชี้แจงจากพนักงานคุมประพฤติในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติ เป็นเด็กหรือเยาวชน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนนั้น และได้เพิ่มเติมให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการคุมความประพฤติไว้ในระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดเพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๒)

(๓) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำแผนการคุมความประพฤติ และแผนการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละราย โดยให้ผู้ถูกคุมความประพฤติ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย และในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติเป็นเด็กหรือเยาวชน ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย (ร่างมาตรา ๒๓)

(๔) ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ได้กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติสามารถตรวจสอบถึงเหตุการณ์ดังกล่าว และแก้ไขฟื้นฟูเท่าที่จะสามารถกระทำได้ และหากไม่อาจดำเนินการเพื่อการคุมความประพฤติต่อไปได้หรือควรเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการคุมความประพฤติ จึงให้รายงานต่อศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต่อไป (ร่างมาตรา ๒๔)

(๕) กำหนดให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และผู้ได้รับการสงเคราะห์พึงได้รับการให้ความช่วยเหลือแนะนำในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการสงเคราะห์อื่น ๆ ตามความจำเป็น (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๔ การทำงานบริการสังคม

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดให้ทำงานบริการสังคมที่เหมาะสมกับผู้ถูกคุมความประพฤติ ให้สอดคล้องกับการทำงานบริการสังคมทั้ง ๒ ลักษณะ คือ (๑) กรณีที่ศาลพนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจกำหนดในเงื่อนไขการคุมความประพฤติให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคม และ (๒) กรณีที่พนักงานคุมประพฤติเห็นว่าการให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมจะช่วยให้สามารถแก้ไขฟื้นฟูบุคคลนั้นได้ โดยการจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมอย่างหนึ่งอย่างใดนั้นจะต้องพิจารณาจากฐานความผิด พฤติกรรม ความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิด ตลอดจนต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้งานที่จัดให้ทำมีความเหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย และกำหนดให้มีการควบคุมดูแลการทำงานบริการสังคมนั้นตามความเหมาะสมด้วย (ร่างมาตรา ๒๖)

(๒) กำหนดยกเว้นมิให้องค์การเอกชนหรือบุคคลผู้ควบคุมดูแลการทำงานบริการสังคมต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัว เว้นแต่เป็นความเสียหายที่เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากกรมคุมประพฤติ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองบุคคลภายนอกที่เข้ามาช่วยเหลือการทำงานบริการสังคมซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายกับบุคคลอื่น มิให้ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๕ กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

กำหนดหลักการของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ซึ่งเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมุ่งเน้นการบรรเทาผลร้ายที่เกิดจากการกระทำความผิดโดยการชดเชยเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและชุมชน โดยให้สำนักงานคุมประพฤตินำหน้าที่ดำเนินกระบวนการดังกล่าว นอกจากนี้ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ การเริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์หน้าที่ของผู้ประสานงานในการจัดให้มีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน ลักษณะของข้อตกลง ตลอดจนการจัดให้มีกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ใหม่ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

๒.๖ การสงเคราะห์

(๑) กำหนดให้การให้การสงเคราะห์เป็นความรับผิดชอบของรัฐ โดยการบริหารจัดการ การกำหนดมาตรฐานการสงเคราะห์ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

(๒) กำหนดบุคคลที่สมควรได้รับการสงเคราะห์ (ร่างมาตรา ๓๕)

(๓) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการจัดตั้งและยุบเลิกบ้านสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด โดยให้เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม นอกจากนี้ รัฐมนตรียังมีอำนาจกำหนดให้สถานที่อื่นเป็นสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้กระทำความผิดได้ และให้สำนักงานคุมประพฤติให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๓๖ และร่างมาตรา ๓๗)

๒.๗ กองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

(๑) กำหนดให้จัดตั้งกองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม แก้ไขฟื้นฟู และสงเคราะห์ผู้กระทำผิด (ร่างมาตรา ๓๘)

(๒) กำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๙)

(๓) กำหนดแหล่งที่มาของเงินและทรัพย์สินของกองทุน (ร่างมาตรา ๔๐)

(๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนซึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีเป็นรองประธานกรรมการ โดยมีผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคนโดยจะต้องเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม หรือการแก้ไขฟื้นฟู สองคน และการเงินหนึ่งคน มีอำนาจหน้าที่บริหารกองทุน พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน การบัญชี และรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ต่อคณะกรรมการ ตลอดจนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบ (ร่างมาตรา ๔๑ และร่างมาตรา ๔๓)

(๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเงิน การป้องกันอาชญากรรม หรือการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด มีอำนาจหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน รายงานผลการปฏิบัติงานของกองทุนพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน (ร่างมาตรา ๔๕ และร่างมาตรา ๔๗)

๒.๘ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดความผิดสำหรับบุคคลทุกคนที่ขัดขวางมิให้พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติหน้าที่ตามร่างมาตรา ๑๒ (๑) และกำหนดอัตราโทษให้เหมาะสมเป็นจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๘)

(๒) กำหนดความผิดสำหรับผู้ที่ไม่ยอมให้ถ้อยคำตามที่พนักงานคุมประพฤติสอบถามตามมาตรา ๑๒ (๑) หรือไม่มาพบหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำตามมาตรา ๑๒ (๒) หรือไม่ยอมส่งพยานหลักฐานตามมาตรา ๑๒ (๓) และกำหนดอัตราโทษเป็นจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๙)

(๓) กำหนดความผิดสำหรับเจ้าพนักงานซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น เพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่แล้วนำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และกำหนดอัตราโทษที่เหมาะสมเป็นโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๐)